

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Forslaget om at nedlægge Hovedstadsrådet er begrundet i et ønske om at forenkle den kommunale struktur og dermed afbureaukratisere den kommunale organisation og opgavevaretagelse.

Med forslaget gennemføres en decentralisering. Den kommunale overbygning fjernes, således at der i hovedstadsområdet kun er to kommunale niveauer. Dette vil skabe grundlag for en mere smidig opgaveløsning tættere på borgerne. Samtidig vil borgerne opnå mere overskuelige kompetenceforhold. Da Hovedstadsrådet er indirekte valgt og ikke selv er ansvarlig for tilvejebringelsen af de midler, som rådet disponerer over, vil en nedlæggelse af rådet også betyde, at der skabes den nødvendige sammenhæng mellem kompetence og ansvar.

Med forslaget opnås det, at opgaver, som i dag løses af Hovedstadsrådet, bringes i sammenhæng med tilgrænsende opgaver, som løses af amtskommunerne og kommunerne. Inden for miljøområdet er der allerede gennem frikommuneforsøg sket en overførsel af dele af Hovedstadsrådets opgaver til amtskommunerne. På et andet område – sygehusplanlægningen – har Hovedstadsrådet over for Indenrigsministeriet peget på, at der reelt ikke længere er opgaver for rådet.

Det skal understreges, at forslaget om at nedlægge Hovedstadsrådet ikke skal tages som udtryk for, at der ikke også i hovedstadsområdet er væsentlige tværgående problemer, som må løses i samarbejde mellem amtskommunerne og kommunerne. Disse problemer har imidlertid stort set samme karakter som dem, der findes uden for hovedstadsområdet.

Regeringen finder derfor, at amtskommuner og kommuner i hovedstadsområdet i videst muligt omfang bør have samme beføjelser som i det øvrige land. Det nødvendige samarbejde vil kunne etableres med en vekslende deltagerkreds og således, at samarbejdets form, indhold og omfang afpasses opgavens karakter og de lokale forhold.

En nedlæggelse af Hovedstadsrådet vil derfor medføre en forenkling af opgavefordelingen.

Når regeringen har fundet det rigtigt at fremsætte lovforslaget nu, er det for at skabe en afklaring af rådets fremtid inden kommunevalget af hensyn til planlægningen af afviklingen og af hensyn til rådets politikere og personale.

2. Betænkning nr. 1123/1987

Udvalget om amtskommunalt udgiftspres og styringsmuligheder foreslog i sin betænkning, at det overvejes i forbindelse med indeværende valgperiodes udløb at overføre Hovedstadsrådets opgaver til områdets amtskommuner og Københavns og Frederiksberg Kommuner, og at regionplanopgaver og den kollektive trafik varetages af (amts)kommunale fællesskaber.

Efter udvalgets opfattelse ville Hovedstadsrådets øvrige opgaver i henhold til sektorlovgivningen for så vidt uden problemer kunne overføres direkte til de 3 hovedstadsamtskommuner og Københavns og Frederiksberg Kommuner. Der ville nok være grænseoverskridende problemer, men de ville i karakter svare til tilsvarende problemer andre steder i landet, som løses i et ikke-formaliseret samarbejde.

Et flertal af de kommunalbestyrelser, der har udtalt sig over betænkningen, har nu tilsluttet sig betænkningens forslag om at nedlægge Hovedstadsrådet.

3. Hovedstadsrådets oprettelse og senere lovrevisioner

Hovedstadsrådet blev etableret med virkning fra den 1. april 1974. Loven om Hovedstadsrådet blev vedtaget af Folketinget i folketingssamlingen 1972/73 som en del af et lovkompleks på yderligere 4 love, der omfattede udligning i hovedstadsområdet, sygehusplanlægning, regionplanlægning og den kollektive personbefordring.

Grundlaget for Folketingets behandling af lovkomplekset var Hovedstadsreformudvalgets betænkning fra april 1971, hvori et flertal af udvalgsmedlemmerne foreslog, at der som en overbygning over de eksisterende amtskommuner og kommuner etableredes et indirekte valgt fællesorgan, et hovedstadsråd.